

Potrebne investicije za izgradnju Sjeverne splitske luke

Ante Marinić, Split

S obzirom na današnje stanje i namjenu lučkih kapaciteta Splita u južnoj (gradskoj) i Sjevernoj luci trebalo bi do kraja Petogodišnjeg plana izvršiti slijedeće:

1. Dovršiti izgradnju predviđenu odobrenim investicionim programom i to:

Izgradili 141 m obalnog zida; izvršiti nasipne radove iza obalnog zida i u pravcu novog željezničkog čvora; izgraditi kranske staze za portalne i mosne dizalice; proširiti željezničku mrežu na lučkom sektoru i prodljiti željeznički kolosijek radi spoja sa željezničkim čvorom; izgraditi lučku kanalizaciju; proširiti vodovodnu mrežu i urediti cestovnu mrežu.

Ukupna vrijednost još neizvršenih građevinskih radova po odobrenom investicionom programu iznosi Din. 295,000.000.— što bi trebalo biti utrošeno i izvršeno u 1959. godini.

2. Nabaviti pet portalnih i dvije mosne dizalice. Od navedenog broja 4 portalne i 2 mosne dizalice su ugovorene u Mađarskoj, od kojih su 2 portalne dizalice već isporučene i montirane.

Ukupna vrijednost ugovorene a još neisporučene opreme iznosi Dinara 400,000.000.—, odnosno Dinara

450,000.000.— kad bismo ugovorili i petu portalnu dizalicu.

3. Nastaviti izgradnju IV. veza u Sjevernoj luci za dalnjih 150 m, t. j. do ugla koji zatvara luku prema istoku.

U tu svrhu bili bi potrebni slijedeći građevinski radovi:

— izgradnja obalnog zida i nasipa	Din. 226,000.000.—
— izgradnja kranskih staza	„ 133,500.000.—
— proširenje lučke kanalizacije	„ 12,000.000.—
— proširenje vodovoda	„ 9,000.000.—
— proširenje željezničke mreže	„ 36,000.000.—
— prošir. cestovne mreže i ograd. stijena	„ 14,000.000.—

Ukupno: Din. 431,000.000.—

4. Kompletirati mehanizaciju nabavkom još 5 portalnih dizalica u vrijednosti od Din. 250,000.000.—

5. Studije, projekti, otkupi i ostali troškovi za investicije pod 3. i 4. predviđaju se u iznosu od Dinara 9,000.000.— tako da bi ukupne investicije od 3—5 iznosile Din. 690,000.000.—

Radove pod 3) trebalo bi započeti u 1959. god. a završiti do 1960. godine.

Prema tome potrebna novčana sredstva za investiciju izgradnju od 1—5 iznose ukupno Din. 1.435,000.000.—

Izvori financiranja:

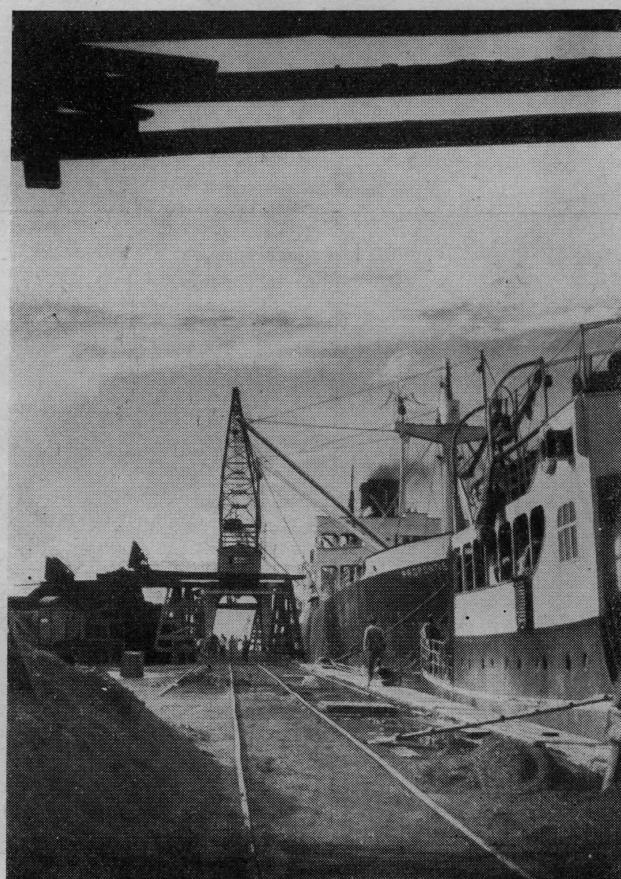
O. I. F. — bez vraćanja	Din. 489,000.000.—
O. I. F. — zajam	„ 665,000.000.—
Vlastita sredstva	„ 281,000.000.—

Ukupno: Din. 1.435,000.000.—

6. U 1960. god. trebalo bi započeti izgradnjom dva zatvorena skladišta sa 300 m operativne obale u zapadnom pravcu Sjeverne luke, koja bi trajala do kraja 1961. god. Aproksimativna vrijednost te izgradnje iznosi bi Din. 700,000.000.— koja bi se financirala: Iz OIF-a bez vraćanja Din. 400,000.000.—, te zajma i vlastitih sredstava Din. 300,000.000.—.

Za pretovar 750.000 prometnih tona tereta, koja se količina predviđa za našu luku u ovom Petogodišnjem planu (nakon izvršenih rekonstrukcija pruga, čvorova i uvađanja diesel-lokomotiva) potrebno je imati odgovarajuću dužinu obala i mehanizaciju.

Pretovar u Gradskoj luci već je danas ograničen samo na generalni teret s obzirom na raspoloživa zatvorena skladišta, tako da se već u 1959. god. ne može računati na Gradsku luku za obavljanje većeg pretovara od 150.000 tona uvozne i izvozne robe. Naime, u Gradskoj luci danas našem poduzeću stoji na raspolaganje samo 2 veza za uvozno-izvoznu robu i to 1 na Lukobranu (koji još nije popravljen i obnovljen) i drugi na južnoj strani Gata sv.

Trgovačke operacije u splitskoj sjevernoj luci

Duje. Ostale obale u Gradskoj luci koriste se za loco-promet, s obzirom da je zabranjen loco-pretovar na Novoj obali, odakle je i skinut željeznički kolosijek. U 1959. g. bit će nam oduzeta i južna strana Gata sv. Duje sa svim skladištima za loco-promet, koji će uz naše poduzeće obavljati »Špediter« i druga poduzeća. Ovo iz razloga što će se u 1959. god. i drugi dio kolosjeka na Novoj obali skinuti, tako, da će Gat sv. Duje biti isključivo korišten za loco-promet.

Prema tome našem poduzeću ostaje u Gradskoj luci jedini vez na Lukobranu, koji se može pravilno i ekonomično koristiti obavljanjem pretovara sa generalnim teretom za koji služe zatvorena skladišta.

Sav ostali uvozno-izvozni promet mora se obavljati preko Sjeverne luke. Znači, da obale u Gradskoj luci koje gubimo za uvoznu-izvoznu robu moramo nadoknaditi u Sjevernoj luci, koja danas ne raspolaže potrebnom dužinom obala za obavljanje prometa od preostalih 600.000 tona. Po normativu od 600 tona za 1 m operativne obale bilo bi potrebno 1.000 m obale za pretovar od 600.000 t. S obzirom na predviđenu mehanizaciju smatramo da je normativ od 800 tona po 1 metru obale realniji, tako da bi za promet od 600.000 tona bilo potrebno 750 m operativne obale odnosno 5 vezova. Nakon dovršenja izgradnje obale po odobrenom investicionom programu Sjeverna luka raspolažeće samo sa 4 vezama, od kojih će IV. vez biti neupotrebljiv zbog nedovoljnog nasipa i željezničkog kolosjeka koji s istočne strane dolazi u kosom luku na oba-

lu. Iz tog razloga postavlja se kao hitna potreba za produženjem izgradnje IV. veza sa potrebnim uredajima i opremama, kako bi luka mogla biti u stanju na 5 vezova obaviti pretovar od 600.000 tona.

Napominje se, da je izrađen investicioni program za produženje izgradnje IV. veza u Sjevernoj luci, na ukupan iznos od Din. 690.000.000.— te je dostavljen Narodnom odboru Kotara Split na saglasnost.

Što se tiče daljnje izgradnje Sjeverne luke u zapadnom pravcu, gdje je predviđena izgradnja skladišta, naglašavamo, da se već danas osjeća pomanjkanje zatvorenog skladišnog prostora u svim našim lukama, pa je prema tome logično, da i Sjeverna luka bude raspolažala u početku barem 2 skladišta.

Ovo se također opravdava činjenicom, da skladišta na lukobranu nisu dovoljna za pretovar od 150.000 tona generalnog tereta a potpuno napuštanje loco-prometa sa strane našeg poduzeća (cca 80.000 tona) treba nadoknaditi povećanjem generalnog tereta, što se može postići izgradnjom skladišta. Tim će se istovremeno doprinijeti rješenju deficitarnosti zatvorenog skladišnog prostora u svim našim lukama.

Predviđena izgradnja 2 skladišta ide u sklad sa prometom od 750.000 tona, s tom razlikom, da će se zbog toga osjetljivo povećati brutto produkt, a Poduzeće će tek onda raspolažati sa 8 vezova (7 + 1) za uvozno-izvoznu robu.

